

פרק רביעי – המוכר את הבית

1 פרק זה עוסק בדיני מכירת קרקע, בית, חצר, בית הבר או בית
2 מרחץ ושאר סוגי מקרקעין ולמעט מטלטלין שענינים יתבאר
3 בפרקים להלן, וענינו לבאר מה נכלל במכירת כל אחד מהם.

משנה

4 המשנה מבארת מה נכלל במכירת 'בית': המוכר את הבית לחבירו,
5 ואמר לו 'בית זה מכור לך' סתם, מבלי לפרט אלו חלקים מן הבית
6 נכללים במכירה, לא מכר לו את היציע שממך לבית, ואף על פי
7 שהיא – היציע פתוחה לתוכו, שיש פתח מן הבית ליציע, ויש מקום
8 לומר שמאחר ומשמש לבית היה בדעת המוכר למכרו עמו, מכל
9 מקום אינו מכור.

10 וכן לא מכר את החצר שעשוי לשמירת ממונו או חפציו, אף על פי
11 שהוא נמצא לפנים הימנו – מן הבית, ופתוח אליו. וזאת מכיון
12 שתשמישו שונה מתשמיש הבית, לכך לא היתה דעתו של המוכר
13 למכרו בכלל הבית.

14 וכן לא מכר את הגג העשוי לשימוש בפני עצמו בומן שיש לו – לגג
15 מעקה גבוה עשרה טפחים, לפי שבאופן זה יש לגג חשיבות בפני
16 עצמו ואינו בטל לבית. רבי יהודה אומר, אם יש לו לגג צורת פתח
17 – שתי מזוזות שעל גביהן משקוף, העומד בכניסה מן הבית אליו,
18 אף על פי שמעקה הגג אינו גבוה עשרה טפחים, הגג אינו מכור עם
19 הבית.

גמרא

20 הגמרא מבארת מהו 'יציע' הנוכר במשנה. מבררת הגמרא: מאי –
21 מהו 'יציע' שנתבאר במשנה שאינו כלול במכירת בית סתם.
22 מבארת הגמרא: אפתא – כאן בבבל תרגמו – פירשו בני הישיבה,
23 שיציע היינו אפתא – בנין גמון שבנוי בסמוך לבית בצדו או
24 מאחוריו. רב יוסף אמר, בראא תלילה – בנין גמון שבנוי בסמוך
25 לבית (בדומה לאפתא), אלא שכתליו חלולים ועשויים חלונות,
26 ואינו עשוי לדירה אלא לנוי ולהתקדר שם.

27 מבארת הגמרא את ההבדל ביניהם: למאן דאמר (בני ישיבת בבל)
28 אפתא לא מודקא – לא נכללת במכירת הבית, ואף שכתליה
29 סתומים, והשימוש בה דומה לשימוש של הבית, כל שכן בראא
30 תלילה שעשויה חלונות שלא מודקא – לא מכורה בכלל הבית,
31 שכן השימוש בה אינו דומה כלל לשימוש של הבית. אולם למאן
32 דאמר (רב יוסף) שיציע הוא בראא תלילה, יש לומר שדווקא זו
33 אינה כלולה במכירת הבית, הואיל והשימוש בה שונה לגמרי
34 משימוש הבית, אכל אפתא שסתומה היא כבית והשימוש בה
35 דומה קצת לשל בית, אכן מודקא – כלולה במכירת הבית.

36 רב יוסף מביא ברייתא שממנה מבואר מהו יציע: תאני רב יוסף
37 ברייתא, שלש שמוות יש לו ליציע, השם הראשון 'יציע', השני
38 'צלע', והשלישי 'תא'.

39 מביאה הברייתא את המקורות לאותם שמות: 'יציע' נקרא שמו
40 כך, דכתיב בענין בית המקדש הראשון (מלכים א' 11) 'היציע תהיה
41 ומבין שלש שורות התאים שהיו זו על גב זו' תש באמה – חמש
42 אמות רחבה'.

43 'צלע' נקרא כך, דכתיב לענין בית המקדש שלעתיד לבוא (יחזקאל מא
44 א) 'הצלעות' – צורת בנין התאים שלצדי הבית תהיה באופן שכל

45 צלע – תא, יהיה סמוך אל צלע – תא הסמוך לו שלוש ושלשים
46 פסגים, כלומר, שלשים ושלשה תאים יהיו.

47 'תא' נקרא כך, דכתיב לענין בית המקדש שלעתיד לבוא (יחזקאל מ
48 א) 'התא והעמוד מרחץ להיכל וסמוך לו', שיעורו יהיה כמדת קנה
49 אחר – שש אמות ארץ, וקנה אחר – שש אמות רחב, וכן התאים –
50 בין כל תא לחבירו יהיה כותל מפריד בעובי חמש אמות'.

51 ואי בעית אימא, המקור לכך ש'תא' הוא בנין שאחורי הבית, הוא
52 מהבא – ממשנה זו (מדות פ"ד מ"ז) המונה את מדות בית המקדש מצד מזרח
53 למערב. וכך שנינו, עובי כותל תהיה שש אמות, בית קדש הקדשים שש
54 אמות, ורחוב חלל התא שבשורה האמצעית ממזרח למערב שש
55 אמות, ועובי כותל המערבי של התא, חמש אמות, ומכך שהבנין
56 שאחורי ההיכל קרוי בלשון המשנה 'תא', יש לשמוע שבנין
57 שמאחורי הבית שמו יציע.

58 הגמרא מבארת כמה יהא שטחו של היציע שבכך לא יהא בטל
59 לבית: אמר ר' זוטרא, מה ששנינו שהיציע אינו כלול במכירת
60 הבית, והוא דווקא דהו שטחו של היציע ארבע אמות על ארבע
61 אמות, שחשוב הוא בפני עצמו ואינו בטל לבית, אבל אם שטח
62 היציע פחות מארבע אמות על ארבע אמות, הרי הוא כלול
63 במכירת בית סתם.

64 מקשה הגמרא: אמר ליה רבינא לר' זוטרא, לדידך – לשיטתך
65 דאמרת שדין זה שאין היציע נכלל במכירת הבית הוא עד דהו –
66 שיהיה שטחו ארבע אמות על ארבע אמות, אבל בפחות משיעור
67 זה הרי הוא בכלל מכירת הבית, קשה, אלא מעתה נבי בור דתנן
68 בסיפא של המשנה (להלן ד"ט), שהמוכר בית סתם מבלי לפרט איזה
69 דברים כלולים במכירתו, לא מכר את הבור של מים הנמצא בחצר

70 הבית בחפירה בקרקע קשה שאין המים נספגים בה, ולא את הדות
71 – בור מים שחפור בעפר תיחור וכתליו בנויים אבן, וכך הדין אף
72 על פי שכתב לו המוכר בשטר המכירה שהוא מוכר לו גם עומקא
73 – העומק ורוםא – והגובה של הבית, ומעתה לדברך שכל שאין
74 בשטחו ארבע אמות, בטל הוא ונכלל במכירה, יש להקשות, וכי
75 האם נאמר דהכי נמי יש לחלק לענין מכירת בור ודות, דאי הו
76 הבור והדות ארבע אמות או יותר, אין – אכן אינם כלולים במכירת
77 הבית, ואי לא – שאין בהם ארבע אמות, לא נחשבים כדבר בפני
78 עצמו, וכלולים במכירת הבית, ומאחר וסתם בור אינו רחב ארבע
79 אמות, דיאך סתמה המשנה שחבור אינו כלול במכירת הבית.

80 מתרצת הגמרא: הכי השתא – וכי ניתן לדמות את דינים של בור
81 ודות לדיני של יציע, הן לענין בור ודות, הא תשמישתא לחוד,
82 והא תשמישתא לחוד, שאופן השימוש בבור ואופן השימוש בבית
83 אינם דומים כלל, שכן הבור והדות משמשים לכינוס מים, ואילו
84 הבית משמש לדיוור, ולכן אף שאין בהם ארבע אמות אינם כלולים
85 במכירתו, הכא לענין יציע ובית, אידי ואידי תא תשמישתא היא –
86 לזה ולזה שימוש אחד של דיוור, ולכן אי הו יציע שיעור ארבע
87 אמות, חשיב כמקום בפני עצמו ואינו כלול במכירת הבית, ואי לא
88 – ואם אין ביציע ארבע אמות, לא חשיב בפני עצמו, ונכלל
89 במכירת הבית.

90 שנינו במשנה: ולא מכר את החצר שלפנים הימנו של הבית. שואלת
91 הגמרא: השתא – עתה לאחר שהשיעור התנא שיציע שהשימוש
92 בו שווה לגמרי לשימושי הבית, לא מודקא – אינו כלול במכירת
93 הבית, תרד שאינו משמש לדיוור כבית אלא לשמירת ממון, מפיצא
94 – האם צריך התנא להשיעור שאינו כלול במכירתו, והרי דין זה
95 ניתן ללמוד מיציע.

ישנם החושבים שצריך להיות יהודי דתי בשביל לזכות ב"עולם הבא". ובכן: בשביל "עולם הבא" – בוודאי; אבל גם בשביל עולם הזה צריכים להיות יהודי דתי!

משיחת פורים ה'תשכ"ט

שבבקה קרו ליה שְׂדָה, וְלִבְקָעָה קוראים בְּקָעָה, וְאִיכָא נְמִי
 דְּלִבְקָעָה קרו לָהּ שְׂדָה, מָהוּ דְּתִימָא שְׂמֵאחַר וְהַמוּכָר צִיין אַת
 הַגְּבוּלוֹת הַחִיצוֹנִיִּים שֶׁהַבְּקָעָה כְּלוּלָה בָּהֶם, נִמְצָא שְׂכֵשְׂמֵאֵר 'שִׂדָה'
 זו אֵינִי מוֹכֵר לָךְ כּוֹנוֹתוֹ כְּמוֹ אֵלּוּ הַקּוֹרְאִים לְבַקְעָה שִׂדָה, וְכּוּלָּהּ
 בְּקָעָה וְצִין לִיָּה – מִכָּר לוֹ, קָא מְשַׁמְעֵנִי לָן רַב נַחֲמָן שֶׁהַבְּקָעָה אֵינָה
 בְּכָלִל הַמַּכְיֶירָה, וְהַטַּעַם לָכֵן, מִדְּהִתָּה לִיָּה לְמוֹכֵר לְמַקְתָּב לִיָּה
 לְלוֹקָח בְּשֵׁטֶר הַמַּכְיֶירָה 'לֹא שִׁירִית בּוֹכִינִי אֶלָּין קְדָמִי בְּלוֹם' – לֹא
 הַשְׂאֲרִיתִי בַּמַּכְיֶירָה זוֹ לַעֲצָמִי כְּלוֹם, וְכֹזֵה הִיָּה נִמְנָע כֹּל סָפֵק בְּדַבְּרֵי
 הַמִּכָּר, וְהַמוֹכֵר לֹא קָתֵב לִיָּה כֵן, שְׁמַע מִיָּנָה שֶׁאֵכָן שִׁירִית שִׁירִי
 לַעֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַגְּבוּלוֹת שְׂצוּיָנִי, וְלֹא מִכָּר אֵלֶּא אֵת הַשְּׂדָה.
 מִבְּאֵרֶת הַגְּמָרָא מְדוּעַ הוּצָרָךְ רַב נַחֲמָן לְכַפּוֹל אֶת הַדִּינִים: וְצִירִיכָא
 – רַב נַחֲמָן הוּצָרָךְ לְהַשְׁמִיעַ דִּין זוֹ הֵן לִגְבֵי בֵּית וְהֵן לִגְבֵי בְּקָעָה,
 דְּאִי אֲשַׁמְעִינָן דִּין זוֹ הֵן לִגְבֵי מוֹכֵר בֵּית, הִיָּינוּ אוֹמְרִים שֶׁרַק לִגְבֵי
 בֵּית אֵין הַבִּירָה בְּכָלִל הַמַּכְיֶירָה, מִשּׁוֹם דְּהָא – הַבֵּית תִּשְׁמִישְׁתָּא
 לְחֹדֶר, וְהָא – הַבִּירָה תִּשְׁמִישְׁתָּא לְחֹדֶר, שֶׁכֵּן הַבֵּית עָשׂוּי לְדִירוֹ וְאֵילוֹ
 הַבִּירָה עָשׂוּיָה לִישִׁיבָה וְלַהֲלוֹךְ, וְלָכֵן כִּשְׁהַזְכִּיר הַמוֹכֵר בְּדַבְּרֵי
 'בֵּית', לֹא הִיתָה דַּעְתּוֹ לַמַּכְיֶירָה הַבִּירָה, אֲבָל בְּקָעָה דְּכּוּלָּהּ דְּהָא
 תִּשְׁמִישְׁתָּא הִיא, שְׂכָל הַשְּׂדוֹת שְׂבָה עוֹמְדוֹת לְחַרִּישָׁה, אִיכָא –
 הִיָּיתָ אוֹמֵר כּוּלָּהּ וְצִין לִיָּה – אֵת כָּל הַבְּקָעָה תִּתְּכּוֹן לְמוֹכֵר לוֹ,
 לָכֵן הַשְׁמִיעֵנוּ רַב נַחֲמָן שֶׁאֵף זֹאת אֵין כָּל הַבְּקָעָה בְּכָלִל הַמַּכְיֶירָה.
 וְאִי אֲשַׁמְעִינָן רַב נַחֲמָן אֵת דִּינוֹ לִגְבֵי שְׂדָה שְׂבָתוֹךְ בְּקָעָה, הִיָּיתָ
 אוֹמֵר שְׂדוּקָא בַּמַּכְיֶירָה שְׂדָה אֵין הַבְּקָעָה כּוּלָּהּ בְּכָלִל הַמַּכְיֶירָה,
 מִשּׁוֹם דְּלֹא הָיָה לִיָּה לְמִימָצֵר לִיָּה – לֹא הִיָּה הַמוֹכֵר יְכוּל לְצִיין
 לְלוֹקָח גְּבוּלוֹת מְדוּקִים שֶׁל הַשְּׂדָה וְלַהֲבִדִּילָהּ מִתּוֹךְ שֶׁאֵר הַשְּׂדוֹת,
 לְפִי שְׂכָל הַשְּׂדוֹת דּוֹמוֹת זוֹ לְזוֹ וְאֵין הֵיכֵר בֵּינֵיהֶן, וְלָכֵן הוּצָרָךְ
 לְהַדְרִיב אֶת גְּבוּלוֹתֶיהָ, אֲבָל בְּמוֹכֵר בֵּית, שְׂכָל בֵּית שְׂנוֹה בְּצוּרְתּוֹ
 וּבְמִדּוּתוֹ וְעוֹבֵי הַכְּתָלִים, בְּאוֹפֶן דְּהָיָה לִיָּה לְמִימָצֵר לִיָּה – שְׂהִיָּה
 הַמוֹכֵר יְכוּל לְצִיין אֶת גְּבוּלוֹתָיו הַמְּדוּקִים שֶׁל הַבֵּית, וְאֵף עַל פִּי כֵן
 לֹא מִצָּר לִיָּה, הִיָּיתָ סָבוֹר לֹמַר שֶׁהַדָּבָר מוֹכִיחַ דְּכּוּלָּהּ וְצִין לִיָּה –
 שֶׁאֵת כָּל הַבִּירָה מִכָּר לוֹ, צִירִיכָא – לְפִיכֵךְ הוּצָרָךְ רַב נַחֲמָן לְהַשְׁמִיעַ
 אֵת דִּינוֹ אֵף לַעֲנֵן בֵּית.
 הַגְּמָרָא מְבִיאָה אֶת תַּנְתֵּן אַבִּי בְּנוֹסַח שֵׁטֶר הַמַּכְיֶירָה וְטַעְמוֹ.
 מִבְּרֵרֶת הַגְּמָרָא: כְּמָאן אֲוִלָּא הָא דְּאִמְרֵי – כְּדַעַת מִי נִאֲמָרוּ דְּבֵרֵי רַב
 מִרִּי (בְּרִייתָ) [בְּרֵיתָ] דְּבֵית שְׁמוּאֵל (בֵּר שִׁילָה) מְשַׁמְעִית דְּאִבִּי, הָאִי מָאן
 דְּמוֹכְנִי לִיָּה מִיָּדִי לְחֻקְרָה – מִי שְׂמוֹכֵר דָּבָר לְחֻבְרִי, צִירִיךְ לְמַקְתָּב
 לִיָּה בְּשֵׁטֶר הַמַּכְיֶירָה 'לֹא שִׁירִית בּוֹכִינִי אֶלָּין קְדָמִי בְּלוֹם' – לֹא
 הַשְׂאֲרִיתִי בַּמַּכְיֶירָה זוֹ כְּלוֹם לִפְנֵי לַעֲצָמִי, מִבְּאֵרֶת הַגְּמָרָא: כְּמָאן –
 כְּשִׁטַּת מִי, כִּרְבִּי נִחְמָן אִמְרֵי דְּבֵרֵי רַב מִרִּי, שְׂטוֹרֵב שְׂמוֹכֵר יְכוּל
 לְטַעֵן שְׂצִיין גְּבוּלוֹת רַחֲבִים יוֹתֵר מִהַמוֹכֵר, וְלֹא הִיתָה דַּעְתּוֹ
 לַמַּכְיֶירָת כָּל מָה שֶׁבְּכָלִל גְּבוּלוֹת אֵלּוּ, וְכִדִּי לְמַנּוּעַ טַעְנָה זוֹ תִּיקְנוּ
 חֲכָמִים שִׁיכְתוּב הַמוֹכֵר בְּשֵׁטֶר שֶׁלֹּא הוֹתִיר לַעֲצָמוֹ כְּלוֹם בַּמַּכְיֶירָה.
 הַגְּמָרָא מוֹסִיפָה לְדוֹן אֵיזֵה נִכְסִים כְּלוּלִים בְּלִשׁוֹנוֹת שׁוֹנִים שֶׁאִמְרֵי
 הַמוֹכֵר: הָהוּא דְּאִמְרֵי לִיָּה לְחֻקְרָה הַקּוֹנָה, אֲרַעָא דְּבֵי חִיָּיא מְוַבְּנָא
 לָךְ – מוֹכֵר אֵינִי לָךְ קֶרֶקַע שֶׁל בֵּית חִיָּיא, דְּהִיָּינוּ קֶרֶקַע שְׂקִנְתִּי מִרְבִּי
 חִיָּיא וְנִקְרָאת עַל שְׁמוֹ. הָוִיא לִיָּה תְּרִיתִי אֲרַעָא – הִיָּו לוֹ לְמוֹכֵר
 שְׂתִי קֶרֶקַעוֹת דְּהָיָה מְתַקְרִין 'דְּבֵי חִיָּיא' – שְׂהִיָּה קֶרִיּוֹת שֶׁל בֵּית
 חִיָּיא, וְנִתְעוֹרֵר דִּין וְדִבְרִים בֵּין הַמוֹכֵר לְקוֹנָה, שֶׁהַקּוֹנָה טוֹעֵן שֶׁמִּכָּר
 לוֹ אֵת שְׂתִיָּה, וְהַמוֹכֵר טוֹעֵן שֶׁלֹּא מִכָּר אֵלֶּא אַחַת מִהֶן.
 אִמְרֵי רַב אֲשִׁי, חָדָא – קֶרֶקַע אַחַת אִמְרֵי לִיָּה הַמוֹכֵר לְלוֹקָח, תְּרִיתִי –
 שְׂתִים לֹא אִמְרֵי לִיָּה. וְזֹאת מִשּׁוֹם שֶׁנִּשְׁקַט הַמוֹכֵר בְּלִשׁוֹנוֹ שֶׁמִּכָּר לוֹ
 'אֲרַעָא', וְתִיבַת 'אֲרַעָא' הִיא לִשׁוֹן יְחִיד, שְׂמוֹכֵר לוֹ קֶרֶקַע אַחַת.
 וְאִי אִמְרֵי לִיָּה הַמוֹכֵר לְקוֹנָה, אֲרַעָא, כְּלוֹמֵר, 'קֶרֶקַעוֹת אֵינִי מוֹכֵר
 לָךְ, בְּלִשׁוֹן רִבִּים, סְתָמָא, מְבִלִּי לְפָרֵשׁ אֶת מִנְיָנֵיהֶם, נוֹטֵל לְלוֹקָח
 שְׂתִי קֶרֶקַעוֹת, מֵאֲחָר וְהִמְעִיטֵם שְׂבִלְשׁוֹן 'אֲרַעָא' מִשְׁמַעוּ שְׂתִים.
 וְאִי אִמְרֵי לִיָּה הַמוֹכֵר לְקוֹנָה 'כָּל אֲרַעָא אֵינִי מוֹכֵר לָךְ', כּוֹנוֹתוֹ
 לְמוֹכֵר כָּל אֲרַעָא דְּאִיתִי לִיָּה – כָּל הַקֶּרֶקַעוֹת שִׁישׁ לוֹ לָבֹד – מְלַבֵּד
 מְוַבְּנָתִי – מִגְּנוֹת וּפְרִידִים – וְכִרְמִים, שִׁישׁ לָהֶם שֵׁם בְּפִנֵי עֲצָמָן
 וְאֵינֵן בְּכָלִל 'אֲרַעָא'.
 וְאִי אִמְרֵי לִיָּה הַמוֹכֵר לְקוֹנָה 'וְחָדָא' [וְנַחֲלָה] אֵינִי מוֹכֵר לָךְ, אֲפִילוֹ
 בֵּי בּוֹסְתָנִי וּפְרִידִים שֶׁאֵינִם בְּכָלִל 'אֲרַעָא' הִיָּה הֵם בְּכָלִל הַמַּכְיֶירָה.
 כִּיֵּן שֶׁשֵּׁם נַחֲלָה כּוּלָּל אֵת כָּל טוּגֵי הַקֶּרֶקַעוֹת, לָבֹד – מְלַבֵּד מְבָתִי
 וְעֵבֶדִי – מִבְּתִים וְעַבְדִּים.

מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: לֹא צִירִיכָא דִּין זוֹ שֶׁאֵין הַחֹדֶר כְּלוּל בַּמַּכְיֶירָת
 הַבֵּית, אֵלֶּא לְחֹדֶשׁ דְּאֵף עַל גַּב דְּכֹאֲשֵׁר צִיין הַמוֹכֵר לְלוֹקָח בְּשֵׁטֶר
 אֵת גְּבוּלוֹת הַמִּכָּר, מִצָּר לִיָּה – צִיין לוֹ מִצָּרִי אֲפִרְאִי – מִיִּצְרִים
 רַחֲבִים יוֹתֵר, וְנִמְצָא הַחֹדֶר מְצוּי בְּתוֹךְ אוֹתָם מִיִּצְרִים, וּמִשְׁמִיעֵנוּ
 הַתָּנָא שֶׁהַלּוֹקָח לֹא קָנָה אֶת הַחֹדֶר, שֶׁלֹּא הִיתָה כּוֹנוֹת הַמוֹכֵר
 בְּהַרְחַבֵּת הַמִּצְרִים לְמוֹכֵר גַּם אֵת הַחֹדֶר, אֵלֶּא רַק לְצִיין גְּבוּלוֹת
 הַיִּנְכִּירִים יוֹתֵר לְבִנֵי הָעִיר מֵאֲשֵׁר גְּבוּל הַבֵּית.
 מְבִיאָה הַגְּמָרָא סִיּוּעַ לְסַבְּרָא זוֹ: כִּדְרִבִּי נִחְמָן שֶׁאִמְרֵי כִּךְ לִגְבֵי דִין
 אַחֵר. דְּאִמְרֵי רַב נִחְמָן אִמְרֵי דְּבֵרֵי רַב אֲבִיתָה, הַמוֹכֵר בֵּית לְחֻבְרִי,
 וְאוֹתוֹ בֵּית מְצוּי בְּבִירָה גְּדוֹלָה – בֵּית גְּדוֹל וְכַעֲיֵן אוֹלָם גְּדוֹל
 מְקוּרָה, וְסָבִיבוּ בְּתִים הַפְּתוּחוֹת לְתוֹכּוֹ, וְהַבִּירָה עֲצָמָה אֵינָה
 מִשְׁמַשֶּׁת לְדִירוֹ, אֵלֶּא בְּנֵי הַבְּתִים מְהַלְכִים אוֹ יוֹשְׁבִים בָּהּ, אֵף עַל
 פִּי שְׁמִצָּר לוֹ – שְׂצִיין הַמוֹכֵר לְלוֹקָח מִצָּרִים הַחִיצוֹנִים – מִצְרִים
 שֶׁמִּחוּץ לְבִירָה כּוּלָּהּ, אֵין הַבִּירָה בְּכָלִל הַמַּכְיֶירָה, שֶׁלֹּא הִיתָה
 כּוֹנוֹת הַמוֹכֵר לְמוֹכֵר אֶת הַבִּירָה, אֵלֶּא רַק מִצָּרִים הִרְחִיב לוֹ – רַצָּה
 לְצִיין גְּבוּלוֹת רַחֲבִים יוֹתֵר, בְּכִדִּי שִׁהִיָּו יְנִכְרִים לְבִנֵי הָעִיר.
 שְׂוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: הִכִּי דְּמִי – בִּאיִזָּה אוֹפֶן הוּצָרָךְ רַב נַחֲמָן לְחֹדֶשׁ
 שֶׁרַק בֵּית מִכָּר לוֹ, אִילִימָא שְׂמִדּוּבֵר דְּקָרוֹ לִיָּה – שְׂבִנֵי הַמִּקְוֶה
 קוֹרְאִים לְבֵית בֵּית, וְלִבְרִיתָה דְּהִיָּינוּ לְכָל הַבֵּית הַגְּדוֹל, קוֹרְאִים בְּרִיתָה,
 פְּשִׁיטָא שֶׁהַבִּירָה אֵינָה בְּכָלִל הַמִּכָּר, שְׂהִירִי 'בֵּית' וְצִין לִיָּה – מִכָּר לוֹ,
 וְאֵילוֹ 'בֵּיתָה' שֶׁלֹּא הוֹחֲרָה בְּדַבְּרֵי לֹא וְצִין לִיָּה – לֹא מִכָּר לוֹ, וְמָה
 חִדְּשָׁא כֵן רַב נַחֲמָן.
 אֵלֶּא נִאֲמַר שְׂמִדּוּבֵר דְּלִבְרִיתָה כּוֹז נְמִי קְרוֹ לָהּ בְּנֵי הַמִּקְוֶה בֵּית כְּמוֹ
 שְׂקוֹרְאִים לְבֵית רִגִּיל, וְאֵם רוֹצִים לְמוֹכֵר רַק בֵּית קֶטַן מִתּוֹךְ הַבִּירָה
 אוֹמְרִים בְּפִירוּשׁ 'בֵּית אַחַד', הִרִי וְדִאי שֶׁאֵם אִמְרֵי הַמוֹכֵר 'בֵּית אֵינִי
 מוֹכֵר לָךְ, כּוּלָּהּ וְצִין לִיָּה – אֵת כָּל הַבִּירָה מִכָּר לוֹ. אֲפִילוֹ מְבִלִּי
 שְׂצִיין אֶת הַגְּבוּלוֹת הַחִיצוֹנִיִּים שֶׁהַבִּירָה מְצוּיָה בָּהֶם, מֵאֲחָר וְלֹא
 פִּירֵשׁ 'בֵּית אַחַד', וְאֵם כֵּן לֹא יִתְּכֵן שֶׁרַב נַחֲמָן אִמְרֵי 'שֶׁלֹּא מִכָּר אֵת
 הַבִּירָה' עַל אוֹפֶן זֶה.
 מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: לֹא צִירִיכָא, דְּרִיבָא – שְׂרׁוֹב אֲנָשִׁי הַמִּקְוֶה קְרוֹ לִיָּה
 לְבֵית שְׂבִבִירָה 'בֵּית', וְלִבְרִיתָה קוֹרְאִים 'בֵּיתָה', וְאִיכָא נְמִי אֲנָשִׁים
 דְּלִבְרִיתָה קְרוֹ לִיָּה בֵּית, מָהוּ דְּתִימָא שְׂמֵאחַר וְהַמוֹכֵר צִיין אֵת
 הַגְּבוּלוֹת הַחִיצוֹנִיִּים שֶׁהַבִּירָה כְּלוּלָה בָּהֶם, גִּילָה דַּעְתּוֹ שֶׁהוּא
 מִהַמְעִיט שְׂקוֹרְאִים לְבִירָה בֵּית, וְכִשְׂאֲמֵר 'בֵּית זֶה אֵינִי מוֹכֵר לָךְ',
 כּוּלָּהּ וְצִין לִיָּה – אֵת כָּל הַבִּירָה עִם הַבְּתִים מִכָּר לוֹ, קָא מְשַׁמְעֵנִי לָן
 רַב נַחֲמָן שֶׁהַבִּירָה אֵינָה מְכּוּרָה. וְהַטַּעַם לָכֵן, מִדְּהִתָּה לִיָּה – מִכִּיֵּן
 שִׁהִיָּה לוֹ לְמוֹכֵר לְמַקְתָּב בְּשֵׁטֶר, 'לֹא שִׁירִית בּוֹכִינִי אֶלָּין בְּלוֹם' –
 וְלֹא שִׁירִיתִי בַּמַּכְיֶירָה זוֹ כְּלוֹם לַעֲצָמִי, וּבְכִי הִיָּה מִכָּר שְׂמִכָּר הַכֹּל,
 וְלֹא קָתֵב כֵּן, שְׁמַע מִיָּנָה שֶׁאֵכָן שִׁירִית שִׁירִי לַעֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַגְּבוּלוֹת
 שְׂצוּיָנִי, וְלֹא מִכָּר אֵלֶּא אֵת הַבֵּית.
 דִּין דּוּמָה שֶׁל רַב נַחֲמָן בַּעֲנֵן מִי שְׂמוֹכֵר שְׂדָה הַמְצוּיָה בְּבַקְעָה:
 וְאִמְרֵי רַב נִחְמָן אִמְרֵי דְּבֵרֵי רַב אֲבִיתָה, הַמוֹכֵר שְׂדָה לְחֻבְרִי, וְאוֹתָהּ
 שְׂדָה מְצוּיָה בְּבַקְעָה גְּדוֹלָה שִׁישׁ בָּהּ הַרְבֵּה שְׂדוֹת שִׁשְׁיִכּוֹת לוֹ,
 וְעַמֵּד בְּאַחַת מֵהֶן וְאִמְרֵי 'שְׂדָה זוֹ אֵינִי מוֹכֵר לָךְ', אֵף עַל פִּי שְׁמִצָּר לוֹ
 – שְׂצִיין הַמוֹכֵר לְלוֹקָח מִצָּרִים הַחִיצוֹנִים – מִצְרִים שֶׁמִּחוּץ לְשְׂדָה,
 לְפִי גְּבוּלוֹת הַשְּׂכָנִים הַגְּבוּלִים לְבַקְעָה, וְעַל פִּי זֶה מְצוּיָה כָּל
 הַבְּקָעָה בְּגְבוּלוֹת הַמִּכָּר, אֵין אֲנוּ אוֹמְרִים שְׂכָל הַבְּקָעָה נִכְלָלָת
 בְּמִכָּר, אֵלֶּא רַק שְׂדָה זוֹ בְּלִבָּהּ, לְפִי שֶׁרַק מִצָּרִים הִרְחִיב לוֹ – צִיין
 בְּשֵׁטֶר הַמַּכְיֶירָה גְּבוּלוֹת רַחֲבִים יוֹתֵר, בְּכִדִּי שִׁהִיָּו יְנִכְרִים יוֹתֵר לְבִנֵי
 הָעִיר.
 שְׂוֹאֵלֶת הַגְּמָרָא: הִכִּי דְּמִי – בִּאיִזָּה אוֹפֶן הוּצָרָךְ רַב נַחֲמָן לְחֹדֶשׁ
 שֶׁרַק הַשְּׂדָה נִמְכָּרָה וְלֹא הַבְּקָעָה, אִילִימָא שְׂמִדּוּבֵר דְּקָרוֹ לִיָּה בְּנֵי
 הַמִּקְוֶה לְשְׂדָה שְׂדָה, וְלִבְקָעָה בְּקָעָה, פְּשִׁיטָא שֶׁהַמוֹכֵר 'שְׂדָה אֵינִי
 מוֹכֵר לָךְ' שֶׁהַבְּקָעָה אֵינָה בְּכָלִל הַמִּכָּר, שְׂהִירִי שְׂדָה וְצִין לִיָּה – מִכָּר
 לוֹ, בְּקָעָה שֶׁלֹּא הוֹחֲרָה בְּדַבְּרֵי, לֹא וְצִין לִיָּה – לֹא מִכָּר לוֹ.
 וְאִלָּא נִאֲמַר שְׂמִדּוּבֵר דְּלִבְקָעָה נְמִי קְרוֹ לָהּ בְּנֵי הַמִּקְוֶה שְׂדָה, וְכֹאֲשֵׁר
 רוֹצִים לְמוֹכֵר רַק שְׂדָה אַחַת בְּלֹא הַבְּקָעָה אוֹמְרִים בְּפִירוּשׁ 'שְׂדָה
 אַחַת', הִרִי וְדִאי שֶׁאֵם אִמְרֵי 'שְׂדָה אֵינִי מוֹכֵר לָךְ', כּוּלָּהּ וְצִין לִיָּה –
 אֵת כָּל הַבְּקָעָה מִכָּר לוֹ, אֲפִילוֹ מְבִלִּי שְׂצִיין אֶת הַגְּבוּלוֹת
 הַחִיצוֹנִיִּים, מֵאֲחָר וְלֹא פִּירֵשׁ 'שְׂדָה אַחַת', וְאֵם כֵּן לֹא יִתְּכֵן שְׂדַבְּרִי
 רַב נַחֲמָן 'שֶׁלֹּא מִכָּר אֵת הַבְּקָעָה' נִאֲמָרוּ בְּאוֹפֶן זֶה.
 מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: לֹא צִירִיכָא, דְּאִיכָא מֵאֲנָשִׁי הַמִּקְוֶה דְּלִשְׂדָה